

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
НАРЕДБА № Н-33 от 23 ноември 2011 г.

за условията и реда за приемане на обучаеми във висшите военни училища

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат общите условия и редът за кандидатстване, провеждане на конкурсни изпити, класиране, приемане и зачисляване за обучение в Националния военен университет „Васил Левски“ (НВУ „Васил Левски“) и Висшето военноморско училище „Никола Й. Вапцаров“ (ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“) на:

1. граждански лица за курсанти;
2. военнослужещи (офицерски кандидати, сержанти/старшини и войници/матроси) на действителна военна служба във въоръжените сили на Република България, за обучаеми.

Чл. 2. Приемането на студенти във висшите военни училища се извършва в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България, приета с Постановление № 79 от 2000 г. на Министерския съвет (обн., ДВ, бр. 40 от 2000 г.; изм., бр. 78 от 2004 г., бр. 47 от 2005 г. и бр. 79 от 2009 г.), при условия и по ред за кандидатстване, провеждане на конкурсни изпити, оценяване, класиране и приемане, определени със заповеди на началниците на НВУ „Васил Левски“ и на ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“.

Чл. 3. (1) Ръководителите на съответните структури от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и командирите (началниците) на военните формирования от Българската армия ежегодно до края на ноември изпращат в дирекция „Управление на човешките ресурси“ заявки за броя на необходимите им места през следващата учебна година, както следва:

1. за граждански лица, притежаващи средно образование – за курсанти по специалности и специализации в редовна форма на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „бакалавър“ от професионално направление „Военно дело“ и ОКС „бакалавър“ от друго професионално направление;

2. за граждански лица, притежаващи средно образование – за курсанти по специалности и специализации в редовна форма на обучение за придобиване на висше образование на ОКС „професионален бакалавър по...“ от професионално направление „Военно дело“;

3. за военнослужещи (офицерски кандидати, сержанти/старшини и войници/матроси), притежаващи средно образование – за обучаеми по специалности, специализации и форми на обучение за придобиване на:

- а) ОКС „бакалавър“ от професионално направление „Военно дело“ и ОКС „бакалавър“ от друго професионално направление;

- б) ОКС „професионален бакалавър по...“ от професионално направление „Военно дело“;

4. за военнослужещи (офицерски кандидати, сержанти/старшини и войници/матроси), притежаващи висше образование – за обучаеми за придобиване на квалификация по военно дело.

(2) Началниците на висшите военни училища по решение на академичните съвети ежегодно до края на декември изпращат в дирекция „Управление на човешките ресурси“ – МО, заявка за броя на местата за приемане на студенти по професионални направления, образователно-квалификационни степени и форми на обучение.

Чл. 4. (1) Дирекция „Управление на човешките ресурси“ – МО, ежегодно изпраща в Министерството на образованието, младежта и науката заявка за броя на местата за обучение през следващата учебна година по професионални направления, образователно-квалификационни степени и форми на обучение.

(2) Броят на приеманите обучаеми във висшите военни училища по професионални направления, образователно-квалификационни степени и форми на обучение се обявява ежегодно с акт на Министерски съвет за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации на Република България през съответната учебна година.

(3) Дирекция „Управление на човешките ресурси“ – МО, ежегодно до 31 януари представя на министъра на отбраната проект на заповед, с която се обявява заявеният брой места по професионални направления, специалности, специализации, образователно-квалификационни степени и форми на обучение.

(4) Началниците на висшите военни училища със своя заповед определят периодите за провеждане на конкурсните изпити за приемане на обучаеми.

Чл. 5. При кандидатстване във висше военно училище кандидатите заплащат такса за кандидатстване в размер, определян ежегодно с акт на Министерския съвет.

Раздел II

Условия и ред за кандидатстване

Чл. 6. (1) Кандидатите за обучение трябва да отговарят на следните условия:

1. да имат средно образование – за обучението за придобиване на ОКС „бакалавър“ или „професионален бакалавър по...“;

2. да имат висше образование – за обучението за придобиване на квалификация по военно дело;

3. да са граждани на Република България и да нямат друго гражданство;

4. да не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер и срещу тях да няма образувано наказателно производство;

5. да не са освобождавани от военна служба поради наложено дисциплинарно наказание „уволнение“;

6. да не страдат от психично заболяване, удостоверено по съответния ред;

7. към 31 декември в годината на кандидатстване да са пълнолетни и не по-възрастни от:

а) гражданските лица – 23 години;

б) военнослужещите (офицерски кандидати, сержанти/старшини и войници/матроси), кандидатстващи за придобиване на висше образование на ОКС „бакалавър“ от професионално направление „Военно дело“ и ОКС „бакалавър“ от друго професионално направление – 25 години;

в) военнослужещите, кандидатстващи за придобиване на ОКС „професионален бакалавър по...“ от професионално направление „Военно дело“, както следва:

аа) офицерски кандидати – 34 години;

бб) сержанти/старшини – 32 години;

вв) войници/матроси – 30 години;

8. да са с минимален ръст 150 см и минимално тегло 50 кг за мъжете и минимален ръст 150 см и минимално тегло 48 кг за жените, а тези за специализация „летец-пилот“ да бъдат с максимален ръст 185 см и максимално тегло 80 кг;

9. да бъдат със зрителна острота 1,0 без корекция за всяко око и без смущение в цветното зрение;

10. да са с нормален слух – шепотна реч 6 метра за всяко ухо отделно.

(2) Кандидати, по-възрастни от посоченото в ал. 1, т. 7, букви „а“, „б“ и „в“, могат да бъдат допуснати до конкурсни изпити по решение на министъра на отбраната, ако това е предвидено в правилниците за устройството и дейността на висшите военни училища.

(3) Кандидатите – военнослужещи (офицерски кандидати, сержанти/старшини и войници/матроси), освен на условията по ал. 1 трябва да отговарят и на следните допълнителни условия:

1. към момента на кандидатстването да са на действителна военна служба и да имат прослужени не по-малко от 3 години във въоръжените сили;

2. да не изтърпяват дисциплинарно наказание „строгово мъмрене“ и по-тежко съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

3. да притежават Разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво не по-ниско от „Секретно“ или да има открита процедура за издаване на разрешение;

4. да отговарят на изискванията за здравословно състояние за обучение във военно училище съгласно изискванията на действащите медицински стандарти;

5. да имат препоръка за обучение във висше военно училище най-малко в две атестации;

6. да имат положително обосновано становище от съответните командири/началници/ръководители за необходимостта от обучението във висше военно училище.

Чл. 7. Кандидатите могат да подават документи за всички специалности и специализации, по които е обявен прием в заповедта по чл. 4, ал. 3, по реда на предпочитанието.

Чл. 8. Кандидатите – граждански лица, подават заявление по образец до началника на висшето военно училище с приложени документи, както следва:

1. копие на дипломата за средно образование (завършилите средно образование в чужбина представят копие от диплома за средно образование, легализирана от Министерството на образованието, младежта и науката) – 2 броя;

2. копие на удостоверението за раждане;

3. автобиография в свободен текст – 2 броя;

4. удостоверение от областния Център за психично здраве за липса на психични заболявания – оригинал и копие;

5. свидетелство за съдимост, необходимо за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация – оригинал и копие;

6. служебна бележка от Националната следствена служба, удостоверяваща липсата на образувани предварителни производства за извършени умишлени престъпления от общ характер;

7. състезателен картон по образец от висшето военно училище;

8. декларация, че нямат друго гражданство освен българско;

9. заявление до началника на висшето военно училище, което съдържа писменото съгласие на кандидата по чл. 43, ал. 2 от Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ);

10. нотариално заверена декларация по чл. 74, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

11. съгласие по чл. 62, ал. 9 от Закона за кредитните институции;

12. въпросник за проучване по чл. 46, т. 1 ЗЗКИ (приложение № 2 към чл. 47 и 48 ЗЗКИ), попълнен от кандидата.

Чл. 9. (1) Кандидатите – граждански лица, лауреати на национални и международни олимпиади по предмет, който съответства на предмета на писмения конкурсен изпит, и завършили средно образование в годината на провеждане на олимпиадата, прилагат и документ, издаден от Министерството на образованието, младежта и науката, удостоверяващ това обстоятелство.

(2) Кандидатите – граждански лица, могат да получат формулярите на заявлението, състезателния картон и на документите по чл. 8, т. 7 – 12 от висшето военно училище, от военното окръжие по местоживееене или от интернет страницата на висшето военно училище.

Чл. 10. (1) Кандидатите – граждански лица, подават документите по чл. 8 лично във висшето военно училище, в което кандидатстват, или чрез началника на съответното военно окръжие по местоживееене.

(2) Подробна информация за кандидатстване се публикува на официалните страници на висшите военни училища:

1. за НВУ „Васил Левски“ – www.nvu.bg;

2. за ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“ – www.naval-acad.bg.

Чл. 11. (1) Началниците на висшите военни училища изпращат за утвърждаване от министъра на отбраната графициите за подаване на документите от кандидатите – граждански лица.

(2) Дирекция „Управление на човешките ресурси“ изпраща графициите по ал. 1 до военните окръжия в едноседмичен срок след утвърждаването им.

Чл. 12. (1) Кандидатите – военнослужещи (офицерски кандидати, сержанти/старшини и войници/матроси), подават рапорт по команден ред до министъра на отбраната в срок до 20 март.

(2) В рапорта се посочват: военното звание, трите имена, ЕГН, длъжността, която заемат, военнопощенският номер на военното формирование (структурата) и гарнизона, в който служат, специалността и специализацията, за която кандидатстват.

(3) Към рапорта се прилагат следните документи:

1. кадрова справка;

2. копие на дипломата за средно или висше образование, заверено от кадровия орган на военното формирование (структурата) – 2 броя;

3. най-малко два атестационни формуляра с препоръки за обучение във висше военно училище;

4. здравна книжка;

5. свидетелства за придобити квалификации, включително езикова (при наличие);

6. удостоверение от областния център за психично здраве за липса на психични заболявания – оригинал и копие;

7. свидетелство за съдимост, необходимо за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация – оригинал и копие;

8. служебна бележка от Националната следствена служба, удостоверяваща липсата на образувани предварителни производства;

9. заявление до началника на училището, което съдържа писменото съгласие на кандидата по чл. 43, ал. 2 ЗЗКИ;

10. нотариално заверена декларация по чл. 74, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

11. съгласие по чл. 62, ал. 9 от Закона за кредитните институции;

12. въпросник за проучване по чл. 46, т. 1 ЗЗКИ (приложение № 2 към чл. 47 и 48 ЗЗКИ), попълнен от кандидата;

13. състезателен картон по образец от вис-шето военно училище;

14. обосновано становище за необходимостта от обучението във висше военно училище от съответните командири/началници/ръководители.

(4) Кандидатите – военнослужещи (офицерски кандидати, сержанти/старшини и войници/матроси), могат да получат формулярите на документите по ал. 3, т. 9 – 13 от висшето военно училище, от военното окръжие по местоживееие или от интернет страницата на висшето военно училище.

(5) Кандидатите – военнослужещи (офицерски кандидати, сержанти/старшини и войници/матроси), притежаващи разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво не по-ниско от „Секретно“, прилагат и копие на съответния документ, заверено от кадровия орган. Същите не прилагат документите по ал. 3, т. 9 – 12.

(6) При даване на обосноваиите становища и препоръките от съответните командири/началници/ръководители за обучението на кандидатите военнослужещи (офицерски кандидати, сержанти/старшини и войници/матроси) във висше военно училище се отчитат следните критерии:

1. професионална реализация;
2. лидерски качества и войскови умения;
3. опит от мисии зад граница;
4. ниво на чуждоезикова подготовка;
5. умения за работа с компютър и офис техника.

Чл. 13. (1) До 20 април комисии, назначени със заповеди на командващия на Съвместното командване на силите, командирите на видовете въоръжени сили и на ръководителите на структури на пряко подчинение на министъра на отбраната, преглеждат редовността и комплектността на документите на кандидатите за обучение и допускат тези от тях, които отговарят на условията.

(2) До 20 април комисия, назначена със заповед на министъра на отбраната, преглежда редовността и комплектността на документите на кандидатите за обучение от административните звена на Министерството на отбраната и допуска тези от тях, които отговарят на условията.

(3) За работата си комисиите по ал. 1 и 2 изготвят протоколи по образец съгласно приложение № 1.

Чл. 14. Протоколите по чл. 13, ал. 3 се изпращат на хартиен и на електронен носител в дирекция „Управление на човешките ресурси“ – МО, в срок до 30 април.

Чл. 15. (1) До 15 май дирекция „Управление на човешките ресурси“ – МО, изготвя заповед на министъра на отбраната за обявяване имената на военнослужещите, допуснати до конкурсни изпити.

(2) В тридневен срок дирекция „Връзки с обществеността“ – МО, публикува заповедта по ал. 1 в интернет страницата на Министерството на отбраната.

(3) Копие на заповедта се изпраща до командващия на Съвместното командване на силите, командирите на видовете въоръжени сили и ръководителите на структури на пряко подчинение на министъра на отбраната, заявили обучаеми, и до началниците на висшите военни училища.

(4) До 30 май органите по управление на човешките ресурси (по личния състав) на структурите по ал. 3 уведомяват допуснатите с министерска заповед кандидати за обучение във висшите военни училища и изпращат документите им до висшите военни училища, в които са кандидатствали.

Чл. 16. (1) Заявления от граждански лица, към които не са приложени всички необходими документи, не се приемат от висшето военно училище и от съответното военно окръжие по местоживеене.

(2) Кандидат, представил документи с невярно съдържание или направил опит да заблуди комисиите по наредбата или по друг начин, не се допуска до конкурсни изпити и тестове, а в случай че е допуснат, резултатите му от конкурсните изпити се анулират.

(3) Началниците на висшите военни училища организират изпращането на документите по чл. 147 от Правилника за прилагане на Закона за защита на класифицирана информация (ППЗЗКИ), приет с ПМС № 276 от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 115 от 2002 г.; изм., бр. 22 от 2003 г., бр. 6 от 2004 г., бр. 56 от 2006 г., бр. 84 от 2007 г.; бр. 44 и 91 от 2008 г., бр. 7 от 2009 г. и бр. 5 от 2010 г.), до Държавна агенция „Национална сигурност“ с искане за започване на процедура за проучване на кандидатите, които нямат разрешение за достъп до класифицирана информация.

Чл. 17. (1) Пътните разходи, разходите за храна и нощувки на кандидатите – граждански лица, за времето на конкурсните изпити са за сметка на кандидатите. Висшите военни училища осигуряват срещу заплащане нощувки на желаещите кандидати.

(2) Кандидатите – граждански лица, имат право да получат служебни бележки за отчитане на ползвания от тях отпуск за явяване на конкурсните изпити.

(3) Началниците на висшите военни училища осигуряват настаняване в общежитие на кандидатите – военнослужещи, от други гарнизони за времето на провеждане на конкурсните изпити.

Раздел III

Конкурсни изпити

Чл. 18. (1) Приемането на обучаеми за придобиване на ОКС „бакалавър“ или „професионален бакалавър по...“ се извършва чрез полагане на конкурсни изпити във висшето военно училище, в което са кандидатствали, а тези за придобиване на квалификация по военно дело – с полагане на тестове.

(2) Началникът на висшето военно училище решава окончателно всички въпроси по приемането на обучаеми в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България, приета с Постановление № 79 от 2000 г. на Министерския съвет, с правилниците за

устройството и дейността на училището, с тази наредба и издава ежегодна заповед за организация на кандидатстването, провеждането на конкурсните изпити и приемането на кандидатите.

(3) Заповедта по ал. 2 се издава до 1 юни и се публикува на интернет страницата на висшето военно училище при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 19. (1) Провеждането на конкурсните изпити се извършва по предварително обявен график от комисии, назначени със заповедта на началника на висшето военно училище по чл. 18, ал. 2.

(2) Информирането на кандидатите за обучаеми относно датата и часа за явяването им във висшето военно училище за извършване на инструктаж по провеждане на конкурсните изпити се организира от началника на училището.

(3) На инструктажа кандидатите се запознават със специалностите, по които е обявен прием, със Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и с правилника за неговото прилагане, както и с устройството и дейността на висшето военно училище. Кандидатите се запознават с условията за обучение, с битовите условия, с графика, условията и местата за провеждане на конкурсните изпити, реда за проверка на здравословното им състояние и психичната им пригодност за обучение във висше военно училище.

Чл. 20. (1) Кандидатите за обучение за придобиване на висше образование на ОКС „бакалавър“ или „професионален бакалавър по...“ полагат:

1. писмен конкурсен изпит по предмет от учебния план на средното училище;
2. тест за физическа годност;
3. писмен тест по английски, френски или немски език.

(2) Предметът на писмения конкурсен изпит и тестът по ал. 1, т. 3 за всяка специалност се определят със заповедта по чл. 18, ал. 2.

Чл. 21. Кандидатите за обучение за придобиване на квалификация по военно дело полагат:

1. тест за физическа годност;
2. писмен тест по английски, френски или немски език.

Чл. 22. (1) Учебното съдържание за конкурсните изпити и тестове се определя, както следва:

1. за писмените конкурсни изпити – в съответствие с действащите в годината на кандидатстване учебни планове и учебни програми на средните училища в Република България;

2. за тестовете по чл. 20, ал. 1, т. 3 и чл. 21, т. 2 – от висшето военно училище.

(2) Тестът за физическа годност се провежда по упражнения и нормативи за оценка в съответствие с действащата нормативна уредба, обявени със заповедта на началника на висшето военно училище по чл. 18, ал. 2.

(3) Кандидатите се явяват на теста за физическа годност по спортно облекло, което си осигуряват самостоятелно.

Чл. 23. Оценяването на резултатите от изпитите и тестовете се извършва, както следва:

1. от писмения конкурсен изпит – по шестобалната система;
2. от теста за физическа годност – с „издържал“ или „неиздържал“;

3. от теста по чл. 20, ал. 1, т. 3 и чл. 21, т. 2 – с „издържал“ или „неиздържал“; оценка „издържал“ се поставя за постигнати не по-малко от 70 на сто верни отговора от теста.

Чл. 24. (1) В предварително обявените дни за провеждане на конкурсни изпити (тестове) всички кандидати са длъжни да се явят във висшето военно училище не по-късно от 7,30 ч., като задължително носят личната си карта. Разпределението на кандидатите по зали се обявява пред тях в деня на изпита (теста).

(2) Началото, продължителността и краят на изпитите и тестовете се определят от началника на висшето военно училище.

(3) След определения час на започване на изпитите и тестовете в залите не се допускат кандидати, както и лица, които не са в състава на комисиите.

Чл. 25. (1) Работите от писмения конкурсен изпит задължително се проверяват и оценяват с точност до 0,25 от двама проверяващи, независимо един от друг.

(2) Тестовете по чл. 20, ал. 1, т. 3 и чл. 21, т. 2 се проверяват от двама проверяващи, независимо един от друг.

(3) Резултатите от проведените изпити и тестове се отразяват в протоколи, които се представят на председателя на изпитната комисия.

(4) Изпитната комисия поставя крайната оценка на всяка писмена конкурсна работа, както следва:

1. оценката се определя въз основа на оценките от протоколите; тази оценка се нанася върху писмената работа и се удостоверява с подписите на проверяващите и на председателя на изпитната комисия;

2. при разлика между оценките на двамата проверяващи от 0,25 оценката се закръглява в полза на кандидата;

3. при разлика между оценките на двамата проверяващи от 0,50 оценката се изчислява като средноаритметична на двете оценки;

4. при разлика между оценките на двамата проверяващи, по-голяма от 0,50, оценката се определя от арбитър; неговата оценка е окончателна; той я нанася върху писмената работа и се подписва; арбитърът съставя протокол за прегледаните от него писмени работи и се подписва.

(5) Писмените конкурсни изпити и тестове са анонимни. Писмена работа, върху която има умишлено поставен знак, се анулира.

(6) Кандидатите за придобиване на висше образование на ОКС „бакалавър“ или „професионален бакалавър по...“, които са получили на конкурсен изпит оценка, по-ниска от „среден 3,00“, не са се явили на тест по чужд език, както и тези, получили оценка „неиздържал“ на теста за проверка на физическата годност, отпадат от конкурса.

(7) Кандидатите за придобиване на квалификация по военно дело, които не са се явили или са получили оценка „неиздържал“ на тест по чужд език, както и тези, получили оценка „неиздържал“ на теста за физическата годност, отпадат от конкурса.

(8) Резултатите от конкурсните изпити и тестовете са окончателни и важат само в годината на кандидатстването.

(9) С решение на академичния съвет на висшето военно училище се организират и провеждат предварителни конкурсни изпити и тестове. Получените резултати могат да се използват при образуването на състезателния бал в годината на кандидатстване. Графикът на предварителните конкурсни изпити и тестове, редът и условията за

провеждането им се обявяват в интернет страницата на съответното висше военно училище.

Чл. 26. (1) На кандидатите, лауреати на национални и международни олимпиади по предмет, който съответства на предмета на писмения конкурсен изпит, и завършили средно образование в годината на провеждане на олимпиадата, се признава оценка „отличен 6,00“.

(2) За оценка от положен писмен конкурсен изпит се признава оценката:

1. от държавен зрелостен изпит по съответния предмет;
2. от конкурсен изпит в акредитирани граждански висши училища, положен в годината на кандидатстване; удостоверението за получената оценка се представя от кандидат-курсанта във висшето военно училище в периода от деня на започване на конкурсните изпити до деня преди обявяване на класирането.

(3) Кандидати, на които са признати оценки по реда на ал. 1 и 2, както и явилите се на предварителни изпити и тестове по чл. 25, ал. 9 се явяват на останалите конкурсни изпити и участват в класирането по реда на чл. 35.

(4) На кандидатите се признава най-високата оценка от положен изпит във висшето военно училище, държавен зрелостен изпит, изпит в акредитирано гражданско висше училище или от предварителен конкурсен изпит (тест).

Чл. 27. Писмените работи на кандидатите и протоколите от изпитите и тестовете се съхраняват запечатани във висшето военно училище не по-малко от една година след провеждането на конкурсните изпити.

Раздел IV

Медицинско освидетелстване на годността и психологична оценка (годност) на кандидатите за обучение във висше военно училище

Чл. 28. (1) На всички кандидати се извършва медицинско освидетелстване на годността и психологична оценка (психологична годност) за обучение във висше военно училище по график, утвърден от началниците на висшето военно училище и Военномедицинската академия (ВМА).

(2) Ежегодно до 15 май началникът на ВМА със своя заповед създава организация за медицинското освидетелстване на годността на кандидатите, като назначава:

1. комисия за медицинско освидетелстване на кандидатите за обучение в НВУ „Васил Левски“, формирана от специалисти от ВМА – София;
2. комисия за медицинско освидетелстване на кандидатите за обучение във ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“, формирана от специалисти от Многопрофилна болница за активно лечение към ВМА – Варна;
3. комисия за медицинско освидетелстване и за определяне на психологичната оценка (годност) на кандидатите за специализации „Летец-пилот“, „Щурман – ръководство на въздушното движение“ и „Разузнаване“ – във ВМА – София, формирана от специалисти от Научно-приложния център по военномедицинска експертиза, авиационна и морска медицина, съгласно Наредба № Н-2 от 2011 г. за военномедицинска експертиза на годността за военна служба в мирно време (ДВ, бр. 24 и 25 от 2011 г.).

(3) Пред медицинските комисии по ал. 2 кандидатите представят лична амбулаторна карта (военнослужещите – здравна книжка) за здравословно състояние с отразена актуална етапна епикриза от личния лекар и копие от удостоверението от

областния Център за психично здраве, писмо-направление от началника на съответното военно окръжие и лична карта.

(4) Ежегодно до 15 май началниците на висши военни училища със свои заповеди назначават комисии за психологична оценка на кандидатите за обучение и определят реда за нейното провеждане в съответствие с разпоредбите на Наредба № Н-12 от 2011 г. за психологичното осигуряване на военнослужещите от Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната (ДВ, бр. 44 от 2011 г.).

(5) В комисията, назначена със заповедта на началника на НВУ „Васил Левски“, по ал. 4 се включват психолози и технически сътрудници от университета и определените със заповед на началника на ВМА – София, представители на Центъра по психично здраве и превенция.

(6) В комисията, назначена със заповедта на началника на ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“, по ал. 4 се включват специалисти по психологично осигуряване от училището, Щаба на Военноморските сили, Военноморските бази, Многопрофилна болница за активно лечение към ВМА – Варна, както и технически сътрудници от ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“.

(7) В комисията, назначена със заповед на началника на ВМА, за определяне на психологичната оценка (годност) на кандидатите за специализации „Летец-пилот“, „Щурман – ръководство на въздушното движение“ и „Разузнаване“ се включват специалисти от Научно-приложния център по военномедицинска експертиза, авиационна и морска медицина.

(8) При медицинското освидетелстване за годност на кандидатите за обучение във висше военно училище и възникнала необходимост от извършване на допълнителни изследвания и консултативни прегледи за изясняване на здравословното им състояние те се насочват към съответната клиника, отделение или лаборатория във ВМА. Най-често срещаните заболявания, водещи до негодност на кандидати за обучение във висше военно училище, са определени в приложение № 2.

(9) Началниците на висшите военни училища осигуряват подходящи условия за работа на комисиите по ал. 2, т. 1 и 2, както и допълнителен медицински персонал, кабинети, медицинска апаратура, инструментариум и консумативи по заявка на председателите на комисиите.

(10) Председателите на комисиите за извършване на медицинско освидетелстване провеждат предварителен инструктаж и дават указания на членовете на съответните комисии един ден преди започване на прегледите.

(11) Началникът на висшето военно училище организира уведомяването на кандидатите за медицинските прегледи и изследвания, които им предстоят.

Чл. 29. (1) Кандидатите за специализации „Летец-пилот“, „Щурман – ръководство на въздушното движение“ и „Разузнаване“ се явяват на медицински прегледи и изследвания във ВМА – София, организирано, по график на началника на НВУ „Васил Левски“.

(2) Кандидатите за плавателно обучение се явяват на медицински прегледи и изследвания в Многопрофилна болница за активно лечение към ВМА – Варна, организирано, по график на началника на ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“.

(3) Началниците на висшите военни училища изпращат списъците по ал. 3 до началниците на Централното военно окръжие – София, и ЦВМК – ВМА – София.

(4) Началникът на Централното военно окръжие – София, изготвя график на кандидат-курсантите за медицинско освидетелстване съгласувано с ЦВМК – ВМА – София, и уведомява кандидатите.

(5) При представяне на документ за медицинско освидетелстване от ЦВМК – ВМА – София, и ЦВМК – ВМА – Варна, кандидатите не преминават медицински прегледи пред комисиите по чл. 28, ал. 2, т. 1 и 2.

(6) Началникът на Централното военно окръжие – София, организира настаняването за нощуване в рамките на гарнизон София на кандидатите за специализации „Летец-пилот“, „Щурман – ръководство на въздушното движение“ и „Разузнаване“, като финансовите средства се поемат по Основна програма 2.

Чл. 30. (1) Медицинското освидетелстване на годността на кандидатите за обучение във висше военно училище се извършва съгласно изискванията на Наредба № Н-2 от 2011 г. за военномедицинска експертиза на годността за военна служба в мирно време.

(2) Медицинското освидетелстване завършва с издаване на експертно заключение по годността за обучение във висше военно училище, което може да бъде „годен за обучение във висше военно училище“ или „негоден за обучение във висше военно училище“.

(3) Кандидат, за когото заключението е „негоден за висше военно училище“ („негоден за специализация „Летец-пилот“, „Щурман – ръководство на въздушното движение“ и „Разузнаване“), отпада от по-нататъшно участие в конкурса или от класиране за съответната специализация.

(4) За резултатите от медицинското освидетелстване на кандидатите се съставя протокол, който се представя на председателя на изпитната комисия ежедневно.

Чл. 31. (1) Според получените резултати при определяне на психологичната оценка (годност) кандидатите за специализации „Летец-пилот“ и „Щурман – ръководство на въздушното движение“ се разпределят в три групи, като:

1. кандидатите от първа група получават 6 единици към състезателния си бал;
2. кандидатите от втора група получават 4 единици към състезателния си бал;
3. кандидатите от трета група не получават допълнителни единици към бала си.

(2) Психологичната оценка (годност) на кандидатите за всички специализации в НВУ „Васил Левски“, с изключение на тези по ал. 1, се извършва от комисията по чл. 28, ал. 4 по утвърдена от началника методика. Според получените резултати кандидатите се разпределят в пет групи, като:

1. кандидатите от първа група получават 3 единици към състезателния си бал;
2. кандидатите от втора група получават 2,5 единици към състезателния си бал;
3. кандидатите от трета група получават 2 единици към състезателния си бал;
4. кандидатите от четвърта група получават 0,5 единици към състезателния си бал;
5. кандидатите от пета група не получават допълнителни единици към бала си и отпадат от по-нататъшно участие в конкурса за университета.

(3) Психологичната оценка (годност) на кандидатите за обучение във ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“ се извършва в училището от комисията по чл. 28, ал. 4 по

утвърдена от началника методика. В резултат на проверката комисията изготвя заключение (становище) за всеки кандидат „Психологично пригоден за обучение във ВВМУ“ или „Психологично непригоден за обучение във ВВМУ“.

(4) Получените резултати от психологичната оценка (годност) не подлежат на обжалване и се отнасят само за нуждите на процедурата по кандидатстване в сроковете, определени в Наредба № Н-12 от 2011 г. за психологичното осигуряване на военнослужещите от Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

(5) За резултатите от психологичната оценка (годност) на кандидатите се съставя протокол, който се представя на председателя на комисията.

Раздел V

Балообразуване и класиране на кандидатите за обучение

Чл. 32. (1) В заповедта по чл. 18, ал. 2 началниците на висшите военни училища определят реда за формиране на състезателния бал на кандидатите.

(2) При образуване на състезателния бал на кандидатите, положили повече от един писмен конкурсен изпит, когато това е възможно за желаната специалност, се използва най-високата получена от тях оценка.

(3) На кандидатите за придобиване на висше образование на ОКС „бакалавър“ или „професионален бакалавър по...“, получили на теста по чужд език оценка „не издържал“, се отнемат 0,5 единици от състезателния бал.

Чл. 33. Когато в дипломата за средно образование са вписани две оценки по учебен предмет, участващ при образуването на състезателния бал, като едната от тях е от държавен зрелостен изпит, а другата – от курса на обучение, при изчисляване на състезателния бал се отчита по-високата от двете оценки.

Чл. 34. Когато в дипломата за средно образование по съответен учебен предмет не е вписана оценка, която следва да участва в образуването на състезателния бал, кандидатът представя удостоверение за положен изпит по този предмет в училище, определено от началника на съответния инспекторат по образованието на Министерството на образованието, младежта и науката.

Чл. 35. (1) Класирането на кандидатите за придобиване на висше образование на ОКС „бакалавър“ от професионално направление „Военно дело“ и ОКС „бакалавър“ от друго професионално направление и за придобиване на ОКС „професионален бакалавър по...“ се извършва по форми на обучение в низходящ ред на състезателния бал по реда на посочените в състезателния картон специалности и специализации.

(2) При еднакъв състезателен бал подреждането на кандидатите се извършва според общия успех от дипломите им за средно образование.

(3) Кандидатите – военнослужещи, за обучение за придобиване на квалификация по военно дело, издържали тестовете по чл. 21, се класират по средния успех от дипломата за висше образование.

(4) Минималният бал за участие в класирането за кандидатите за придобиване на ОКС „бакалавър“ или „професионален бакалавър по...“ е 20,00, а за кандидатите за придобиване на квалификация по военно дело е 4,00.

(5) Класирането на кандидатите се обявява до 17,00 ч. в деня преди началото на работата на приемната комисия.

Раздел VI

Приемане на кандидатите за обучение

Чл. 36. (1) Приемането на кандидатите за обучение във всяко висше военно училище се извършва от приемна комисия, назначена със заповед на министъра на отбраната. В работата на комисията вземат участие представители на висшето военно училище, на дирекция „Управление на човешките ресурси“, на видовете въоръжени сили и на други потребители на кадри.

(2) Със заповедта по ал. 1 по предложение на началника на съответното висше военно училище се определят времето и мястото на работа на приемните комисии, както и крайният срок за явяване на кандидатите за провеждане на беседа.

(3) Приемната комисия беседва с всеки кандидат, като предварително те са разделени според придобиваната ОКС „бакалавър“ или „професионален бакалавър по...“, или придобиваната квалификация по военно дело.

(4) След приключване на беседата с всеки кандидат за обучение председателят на комисията обявява решението за приемането или неприемането му.

Чл. 37. В рамките на утвърдения с акт на Министерския съвет брой на места за прием по чл. 3, ал. 1, т. 1 – 3 при облекчени условия се приемат кандидати, успешно участвали в конкурсните изпити и които са:

1. класирани с еднакъв състезателен бал;
2. кръгли сираци;
3. близнаци, които кандидатстват едновременно във висшето военно училище и единият от тях е приет.
4. отгледани в домове за деца, лишени от родителски грижи.

Чл. 38. (1) Приемната комисия определя до 20 на сто от класираните кандидати за придобиване на ОКС „бакалавър“ или „професионален бакалавър по...“ за резерви по всяка специалност, подредени по низходящ ред на състезателния бал.

(2) Кандидати, които са изтеглили документите си, се смятат за отказали се.

(3) Решението на приемната комисия е окончателно и не подлежи на преразглеждане.

Чл. 39. При необходимост със заповед на началника на висшето военно училище се организира втори прием и попълване на незаетите места. В него могат да участват и кандидатите, които не са се явили пред приемната комисия за първото класиране.

Чл. 40. (1) Приетите кандидати се уведомяват писмено за специалността и специализацията, в които са приети, и за времето за явяване във висшето военно училище за започване на обучението.

(2) Местата на приетите обучаеми, които не са се явили на определената дата за започване на обучението, се попълват от резервите по низходящ ред на състезателния бал.

(3) В срок до десет дни след подписването на заповедта за приемане на обучаемите началниците на висшите военни училища уведомяват съответните военни окръжия за приетите кандидати по чл. 1, т. 1 и ги въвеждат в Автоматизираната система за управление на човешките ресурси.

(4) В срока по ал. 3 в дирекция „Управление на човешките ресурси“ – МО, се изпращат на хартиен и магнитен носител окончателните списъци с имената на приетите

за обучение, разделени според придобиваната ОКС – „бакалавър“, „професионален бакалавър по...“, или придобиваната квалификация по военно дело.

Чл. 41. До 3 дни след издаването на наредбата директорът на дирекция „Връзки с обществеността“ – МО, организира нейното публикуване на интернет страницата на Министерството на отбраната, а началниците на НВУ „Васил Левски“ и на ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“ – на страницата на съответното висше военно училище.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 142, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и чл. 116а, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

§ 2. Редът за кандидатстването и приемането на чуждестранни граждани за обучаеми във висшите военни училища се определя в съответствие с действащите двустранни спогодби.

§ 3. До края на 2015 г. към документите по чл. 12, ал. 3 се прилага един атестационен формуляр с препоръка за обучение във висше военно училище.

§ 4. Отменя се Наредба № Н-6 от 2011 г. за условията и реда за приемане във висшите военни училища (ДВ, бр. 26 от 2011 г.).

§ 5. В Наредба № Н-12 от 2011 г. за психологичното осигуряване на военнослужещите от Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната (ДВ, бр. 44 от 2011 г.) думите „Допълнителна разпоредба“ се заменят с „Допълнителни разпоредби“ и се създава § 1а:

„§ 1а. По отношение на военнослужещите – кандидати за обучение в НВУ „Васил Левски“ и ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, се прилагат разпоредбите по тази наредба за кандидат-курсантите в съответните висши военни училища.“

§ 6. В чл. 23 от Наредба № Н-2 от 2011 г. за военномедицинска експертиза на годността за военна служба в мирно време (ДВ, бр. 24 и 25 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „Кандидатите за“ се добавя „летателно и плавателно“.

2. Създава се ал. 3:

„(3) Кандидатите за обучение във висши военни училища, извън тези по ал. 1, се освидетелстват от комисия за медицинско освидетелстване, формирана от лекари специалисти от ВМА, назначена със заповед на началника на ВМА.“

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: **Аню Ангелов**

Приложение № 1 към чл. 13, ал. 3

Рег. № ...../...20... г.

Екз. №.....

УТВЪРЖДАВАМ:

КОМАНДИР .....

..... 20..... г.

ПРОТОКОЛ

от заседанието на комисията във военно формирование
..... за удостояване на военнослужещи от

....., кандидати за обучение в НВУ „В. Левски“ (ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“) за придобиване на висше образование по специалности от професионално направление „Военно дело“ за учебната ..... г.

Днес, ...20...г., комисия, назначена със заповед № .../.....20....г. на командира на ....., в състав:

Председател: .....

Членове: 1. ....
2. ....
3. ....

провери документите на кандидатите ..... за обучение в НВУ „В. Левски“ (ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“) за придобиване на висше образование по специалности от професионално направление „Военно дело“ за учебната ..... за съответствие с условията на Наредба № ...../.....20.... г. и тяхната комплектност, в резултат на което

Комисията П Р Е Д Л А Г А :

1. Да бъдат удостоени следните военнослужещи:

№ по ред	Звание, име, презиме, фамилия	ЕГН	Длъжност	Военно формирова-ние	Атестационна оценка	Образова-ние и военна квалифи-кация	Ниво на разреше-ние за достъп до класиф. информа-ция	Ниво на владее-не на английски/френски език по STANAG 6001
1.								
2.								
3.								
4.								

2. Не удостоява следните военнослужещи:

2.1. Звание, име, презиме, фамилия – причини за неустоаяването

2.2.

2.3.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

3.

Отпечатано в 1 екз.

Размножено в ... екз.

Приложение № 2 към чл. 28, ал. 8

Най-често срещани заболявания, водещи до негодност при медицинското освидетелстване на кандидат-курсанти за обучение във висше военно училище

– Вродени аномалии на сърдечно-съдовата система;

– Артериална хипертония;

- Ритъмни и проводни нарушения на сърцето;
- Бронхиална астма, туберкулоза;
- Ерозивни гастродуоденити;
- Язва на стомаха и дванадесетопръстника;
- Хепатит А – до 1 год. от заболяването, без усложнения;
- Хепатит В и С;
- Диабет и други болести на жлезите с вътрешна секреция;
- СПИН;
- Кръвни заболявания (анемии, левкози и др.);
- Бъбречно-каменна болест;
- Жлъчно-каменна болест;
- Изкривявания на гръбначния стълб;
- Дегенеративни заболявания на гръбначния стълб (болест на Шоерман – Мау);
- Вродени аномалии;
- Съдови заболявания;
- Остри и хронични гинекологични заболявания;
- Вътрешночерепни травми, мозъчни сътресения, мозъчна контузия;
- Травми и увреди на периферната нервна система (парези, парализи и лезии на периферни нерви);
  - Увреждания на междупрешленните дискове на гръбначния стълб (дискови протрузии, дискови хернии);
  - Епизодични и пароксизмални разстройства (епилепсия и еквиваленти);
  - Вродени аномалии на нервната система (спина бифида);
  - Неврит на слуховия нерв;
  - Изкривена носна преграда (затруднено носно дишане);
  - Ринитис алергика;
  - Смущения във вестибуларния апарат;
  - Кривогледство;
  - Увреждане на ретината и зрителния нерв;
  - Употреба на психоактивни вещества (наркотици, седативни и успокояващи медикаменти, психостимуланти, енергийни напитки);
  - Злоупотреба или зависимост от алкохол;
  - Личностови разстройства;
  - Психотични разстройства;
  - Афективни разстройства;
  - Преживян тежък стрес в рамките на последната година, който причинява периодична или постоянна тревожност, проблеми със съня, а мислите и емоциите постоянно са ангажирани с преживяната психотравма;
  - Псориазис;
  - Витилиго по откритите части;
  - Алопеция;
  - Акне – тежка форма;
  - Хронична уртикария;
  - Множество кариеси или зъбни корони;
  - Злокачествени заболявания.